

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Aktuelle synspunkter

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: 1969

Emne: Partiprogram, partiprogrammer, program

Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Billedet er muligvis beskyttet af loven om ophavsret

aktuelle synspunkter

DET KONSERVATIVE
FOLKEPARTI

Det konservative Folkeparti er stiftet i 1916. Navnet konservativt blev ikke valgt for at bevare noget forældet, men fordi stifterne ønskede de fornødne ændringer i samfundet gennemført ved velovervejede reformer og ikke ved revolutioner. Det har lige siden været kendetegnende for partiets politik, at man ikke — som f. eks. socialismen — byggede på teoretiske principper, men søgte de mest hensigtsmæssige løsninger på de aktuelle problemer.

Det har været et gennemgående træk i partiets politik, at man ønskede en statsmagt, der var stærk nok til at sikre det enkelte menneske og den enkelte familie retsmæssigt og socialt, men ikke så stærk, at den enkeltes udfoldelsesmuligheder blev stækket af statsmagten.

EJENDOMSRET FOR ALLE

Partiet har gennem årene sat ejendomsretten i højsædet. Ikke en ejendomsret, der begunstigede nogle enkelte, men en ejendomsret, som på retsligt grundlag kunne sikre ejendomsret for alle. Det moderne samfunds hastigt voksende kapitaler bør hverken samles hos det offentlige eller hos nogle få familier. Tværtimod bør man søge frem imod en tilstand med **de flest mulige som medejere af samfundets værdier**. Det kan ske gennem et voksende antal af eenfamiliehuse, ejerlejligheder og sommerboliger eller ved at gøre det lettere for den enkelte at være medejer af andre faste værdier, bl. a. gennem **aktiebesiddelse**.

I et aktuelt arbejdsprogram forud for partiets landsråd i 1969 foreslåes, at alle befolkningsgrupper — i lighed med erhvervsdrivende — bør have lov **skattefrit at henlægge en del af indkomsten på særlige opsparingskonti**. Pengene bør principielt være skattepligtige, når de atter udbetales, medmindre de geninvesteres f. eks. til bolig- eller uddannelsesformål.

For at give alle, der ønsker det, mulighed for at spare i aktier, foreslår man at afskaffe dobbeltbeskatningen på aktier, at forenkle kapitalvindingsafgiften, at sikre indskydernes indflydelse i investeringsforeninger og at skabe mere åbenhed omkring aktieselskaberne ved krav om flere oplysninger og sikring af mindretal. Man nævner videre skattefrihed for små aktieindtægter og skattebegunstigelse ved udlevering af medarbejderaktier som midler til at stimulere aktieinteressen.

Om »økonomisk demokrati« hedder det, at ejendomsret for alle kun kan udvikles, hvis foranstaltningerne gælder for hele befolkningen — også de offentligt ansatte — og hvis man bygger på en individuel ejendomsret i modsætning til de arbejderfonds, som man har talt om fra anden side.

TRYGHED OG TRIVSEL

En ny socialreform må samle og udbygge de nuværende uoverskuelige og usammenhængende sociale ordninger til et egentligt tryghedssystem. Det betyder, at enhver borger i alle trangssituationer er sikret et grundlag for en normal tilværelse, og at man ved henvendelse på blot ét kontor kan opnå den støtte, man har brug for og krav på.

Et sådant tryghedssystem kan opbygges ved at samle alle de nuværende sociale ordninger med korttidsydelse — herunder sygekasser og også gerne arbejdsløsheds-kasser — til én ordning, der omfatter alle og økonomisk baseres på bidrag for alle, beregnet og opkrævet via skatten på samme måde som folkepensionsbidraget. Også ulykkesforsikring, arbejdsformidling, revalidering m. v. bør naturligt inddrages under det samlede tryghedssystem, der må være åbent for alle. Udbetalingerne må stå i et rimeligt forhold til den nødstedtes normale indkomst.

Der er i denne forbindelse brug for et smidigt efteruddannelsessystem, som må stå åbent for alle. Også de erhvervsmæssige grunduddannelser må ændres, så de bedre opfylder fremtidens krav.

En utilsigtet følge af det moderne produktionssamfund er, at det enkelte menneske mere og mere føler sig opfattet som en produktionsfaktor og ikke som et individ.

Denne konflikt kan imødegås ved en bedre orientering til de ansatte om de aktuelle problemer på arbejdspladsen og ved, at de inddrages i beslutningsprocessen i forbindelse med afgørelser, der påvirker deres vilkår i det daglige arbejde. På denne måde

bliver tilværelsen på arbejdspladsen mere meningsfyldt. Det må være en forudsætning, at alle grupper af ansatte kan deltage i dette samarbejde på lige fod. Det konservative Folkeparti mener, at et bedre samarbejde på arbejdspladsen dels vil medføre produktionsmæssige gevinster, dels føre til bedre trivsel for de ansatte — også uden for arbejdstiden. **Medindflydelsen og samarbejdet i erhvervslivet** og hos det offentlige bør derfor stadig øges — bl. a. gennem bedre uddannelse og mere information.

Det konservative Folkeparti ønsker funktionærbegrebet udvidet, så de **flest mulige lønmodtagere efterhånden opnår funktionærstatus** og dermed sikres den tryghed, funktionærloven giver. Der bør på forsikringsmæssig basis indføres **afskedigelsesløn**, som især kan få betydning for midaldrende og ældre funktionærer, og der bør oprettes et **afskedigelsesnævn**. **Folkepensionen** må med tiden udbygges, så den kommer til at svare til 60 procent af den erhvervsaktive befolknings gennemsnitsindkomst mod nu 40 procent. Det vil selvsagt medføre en forhøjelse af folkepensionsbidraget.

UNGDOM OG UDDANNELSE

I en landsrådsudtalelse fra 1968 om »Ungdom og samfund« går Det konservative Folkeparti ind for, at den grundlæggende opmuntring til medleven og **medindflydelse bør findes i selve undervisningsforløbet**. Tillidsmandsordninger og elevråd i folkeskolen kombineret med undervisning i samarbejde og samfundsforhold er en værdifuld begyndelse. Hovedtanken må være opmuntring til demokrati, selvstændig tænkning, forhandling og ansvarsbevidsthed. I enhver frivillig uddannelse bør der være en form for uddannelsesnævn, hvor eleverne får indflydelse på undervisningsformer, læseplaner, eksamensform samt apparat- og boganskaffelser.

Hele samfundet vil nyde godt af, at ungdommens voksende lyst og evne til at øve indflydelse giver sig udslag i positive ideer og i et frugtbart samarbejde med de ældre generationer.

Landsrådsudtalelsen gik ind for en 10-årig folkeskole og sådan, at de fleste børn kan begynde i skolen som 6-årige. Man ønsker friere fagkombinationer og adgang til at erhverve en del af de sidste års undervisning på de forskellige former for efterskoler.

Om håndværksuddannelsen hed det, at den bør tage mere hensyn til lærlingenes øgede alder og det større behov for teoretisk

viden. Uddannelsen bør være tredelt med **forundervisning på værkstedsskole**, praktisk uddannelse i erhvervslivet og endelig et længere ophold på fagskole. Lærlingene bør i højere grad have mulighed for selv at varetage deres interesser under forhandlinger om løn, arbejdsforhold og medindflydelse.

For den akademiske uddannelse ønskes friere fagkombinationer, forkortelse af uddannelsesperioden ved bortskæring af overflødig stof og modernisering af undervisningsformerne. Der peges på behov for en højere uddannelse i administration og ledelse og for en **trindeling af studierne**, så der f. eks. indføres en mellemgrad, en kandidatgrad og en licentiatgrad inden for de fleste mulige studier.

Uddannelsesfonden ønskes ændret, så der i større udstrækning gives legater i gymnasieklasserne, under efterskole- og erhvervsuddannelse m.v. Det er på dette trin i uddannelsesforløbet, lige efter undervisningspligtens ophør, at de fleste uønskede frafald fra faglig eller akademisk uddannelse finder sted. Støtten efter det fyldte 18. år bør være uafhængig af forældreindkomsten og bør **hovedsagelig ydes som lån på fordelagtige vilkår**.

Der stilles forslag om en opsparingsordning, der giver unge, som deltager heri, ret til en lejlighed, og der slås til lyd for **bedre indkvarteringsforhold for de værnepligtige**, bl. a. ved udflytning fra gamle kaserner og skoler til nye. Der ønskes **større andel af tipsmidlerne** til idræts- og ungdomsorganisationerne.

REFORMFORSLAG

I en tidligere landsrådsudtalelse — fra 1967 — beskæftigede Det konservative Folkeparti sig med de farer, som den tekniske udvikling har skabt for det enkelte menneskes frihed og privatlivets fred. Der stilles heri krav om en lovgivning med **strafansvar for benyttelse af skjulte mikrofoner, kameraer og båndoptagere**, forbud mod udspionering af ansatte med tekniske hjælpemidler uden deres viden, udvidet tavshedspligt for det offentlige med hensyn til oplysninger om personlige forhold, som findes i offentlige arkiver eller dataanlæg, en klargøring af retsreglerne for frihedsberøvelse og sikring af boligens ukrænkelighed m. v.

Landsrådsudtalelsen fra 1966 indeholder bl. a. forslag om en tidssvarende sundhedslovgivning, der kan sikre en **effektiv rensning af spildvand og røg, indsats mod den tiltagende støjplage og foranstaltninger mod den fare, som giftstoffer og kemiske affaldsprodukter udgør for livet i naturen**. I et andet afsnit for-

langte man **radio- og fjernsynsmonopolet ophævet** og en ansvarslovgivning gennemført for disse massemedier på linje med presseloven, afskaffelse af jordlovgivningens hindringer for en naturlig tilpasning af landbrugsbedrifterne, og man foreslog nedsættelse af valgretsalderen, ægteskabsalderen og myndighedsalderen til 20 år.

Endnu tidligere havde Det konservative Folkeparti stillet en lang række reformforslag, som siden regeringsskiftet i januar 1968 er gennemført eller i færd med at blive det. Det gælder bl. a. **den kommunale reform** og den tilhørende administrationsreform, der styrker det lokale selvstyre og gør afstanden fra borgeren til den styrende myndighed kortere, jordlovs- og planlægningsreformen, der kan medvirke til, at vort land udvikler sig på en mere harmonisk måde, og inddragelse til det offentlige af en del af den værdistigning, der sker ved landbrugsjords overgang til byformål, den **ny egnsudviklingslov**, der kan fremme den erhvervsmæssige udvikling af de svage områder og afbøde presset på det tættest bebyggede egne, den **ny saneringslov** m. v.

Partiet lægger særlig vægt på, at **den offentlige administration forenkles og billiggøres** ved en målbevidst rationalisering.

NATO OG FN

På det udenrigspolitiske område baserer Det konservative Folkeparti sin politik på Danmarks medlemsskab af Forenede Nationer og NATO, og vi ønsker det nordiske og det europæiske samarbejde udbygget mest muligt.

Det konservative Folkeparti vil støtte enhver bestræbelse, der kan styrke Forenede Nationers muligheder for at skabe en international retsorden, hvor konflikter løses gennem forhandling og ad retslig vej, også hvor den ene part er en stormagt og den anden et lille land. Vi har foreslået, at der i **medlemsstaterne oprettes militære enheder, som FNs generalsekretær efter sikkerhedsrådets beslutning kan rekvirere til gennemførelse af lokale, fredsbevarende aktioner.**

Hverken Danmarks eller andre landes sikkerhedspolitiske problemer kan løses alene gennem FN, hvis svaghed i reelle politiske spørgsmål er åbenbar. Vesteuropas og Nordamerikas sikkerhed hviler klart på Atlantpagtens eksistens og militære effektivitet. Kun gennem fortsat **sammenhold om NATO** kan en udenrigspolitisk afspænding finde sted i forhold til den østlige verden.

Det er en falsk problemstilling, at Danmark skulle kunne opnå større sikkerhed, større udenrigspolitisk uafhængighed og kunne yde større bidrag til afspænding ved, at vi meldte os ud af NATO og gennemførte en ensidig nedrustning. Resultatet ville blive det modsatte. I mere end 20 år har den atlantiske alliance sikret freden i Europa og har ikke udgjort en trussel mod noget land, hverken i eller uden for medlemslandenes kreds. Det samme kan ikke siges om Warszawapagten, der to gange har grebet militært ind for at påvirke det indrepolitiske styre i medlemslande — i 1956 i Ungarn under meget blodige former, og i 1968 i Tjcekoslovakiet.

Et isoleret Danmark ville blive et let offer for udenlandsk pression, og vor beliggenhed ved Østersøens udløb ville gøre os afhængige af den stærkeste Østersømagt — som det neutrale og nedrustede Danmark var det i trediveerne. Enhver kan ved at læse historien konstatere, at det ikke gav os den udenrigspolitiske frihed, som medlemsskabet af Atlantpagten har givet os.

Det konservative Folkeparti ønsker det forsvarspolitiske samarbejde i Atlantpagten udvidet, især med henblik på drøftelse af væsentlige udenrigspolitiske spørgsmål, herunder de enkelte medlemslandes tanker om løsningen af de europæiske problemer, der har stillet sig hindrende i vejen for en fredsordning med kontrolleret, gensidig nedrustning. På grundlag heraf bør der tages skridt til **forhandling mellem Atlantpagtens og Warszawapagtens medlemsstater om Europas fremtid**. Vort udgangspunkt må også her være ethvert folks suveræne ret til uhindret selv at bestemme sin styreform på menneskerettighedernes grund.

Trods de tilbageslag, såvel gensidige afspændingsforsøg som østeuropæiske landes forsøg på at mildne det kommunistiske system har lidt ved sovjetrussisk militær indgriben i 1956 og 1968, må vi fortsat prøve på at komme på talefod med de østeuropæiske lande. Det er vor opfattelse, at samhandel, afspænding og forsøg på samtaler efterhånden kan medvirke til frigørelse af de østeuropæiske styreformere og med tiden fjerne noget af den frygt og mistro, der hidtil har hindret en europæisk fredsordning.

EUROPA OG NORDEN

Vi ønsker det snævrere mulige europæiske samarbejde — politisk, økonomisk og kulturelt. Specielt for Danmarks økonomi vil en europæisk samling være af stor betydning. Tre fjerdedele

af den danske eksport afsættes til europæiske markeder. Økonomisk er vi derfor interesseret i, at der ikke mellem de europæiske lande eksisterer toldskrænker eller andre protektionistiske hindringer for en fri vareudveksling og andet økonomisk samkvem. Vi ønsker, at Danmark sammen med Storbritannien og de flest mulige andre EFTA-lande, især de nordiske lande, skal blive medlem af det europæiske fællesmarked.

Også politisk vil et nærmere europæisk samarbejde være af stor værdi. Et samlet Europa vil give de europæiske folk en afgørende indflydelse på de europæiske problemers løsning. Det ville give Europa større indflydelse på den verdenspolitiske udvikling, og det vil sætte os i stand til at deltage i den videnskabelige og teknologiske forskning på linje med USA og Sovjetunionen, så vi kan udfylde det teknologiske svælg, der truer med at gøre Europa til næste århundredes u-landsområde over for de to supermagter.

Der har gennem adskillige år udviklet sig et værdifuldt økonomisk, politisk, socialt og kulturelt samarbejde mellem de nordiske lande. Det bør udbygges mest muligt, helst til en egentlig økonomisk union. Realistisk kan en sådan kun etableres, hvis der skabes balance mellem de fordele, det enkelte land opnår, og de byrder og ulemper, der følger med. For Danmarks vedkommende knytter interessen sig især til friere eksportmuligheder for danske landbrugsvarer og til at hindre, at det nordiske toldsamarbejde medfører så høje toldsats på industriens råvarer, at dansk produktion og beskæftigelse trues. Også det kulturelle og folkelige samarbejde mellem de nordiske lande bør udvikles. Det nordiske samarbejde er ikke et alternativ til et bredere europæisk samarbejde, men i en toldunion eller et lignende fællesskab vil de nordiske lande kunne fremføre deres synspunkter med stærkere vægt.

U-LANDSHJÆLPEN

Det konservative Folkeparti har stemt for, at Danmarks bidrag til u-landshjælpen snarest skal nå op på 1 procent af nationalindkomsten. Men i virkeligheden er procenten ikke afgørende, selvom dens fastsættelse kan have en symbolsk og inspirerende betydning. Det afgørende kriterium for bevillingernes størrelse må være de opgaver, udviklingslandene ønsker dansk assistance til at løse, og mulighederne for at fremskaffe det fornødne kvalificerede personel.

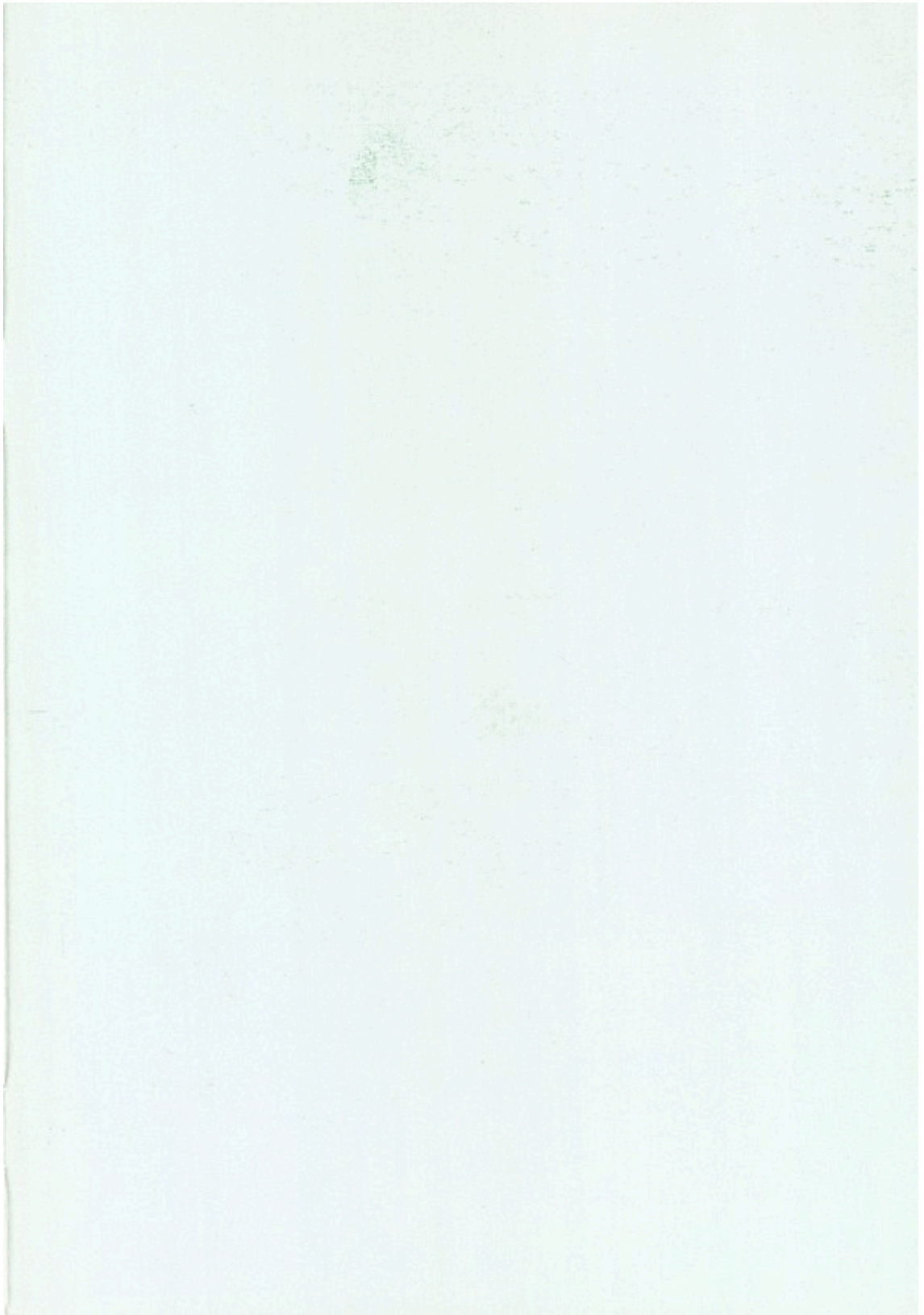

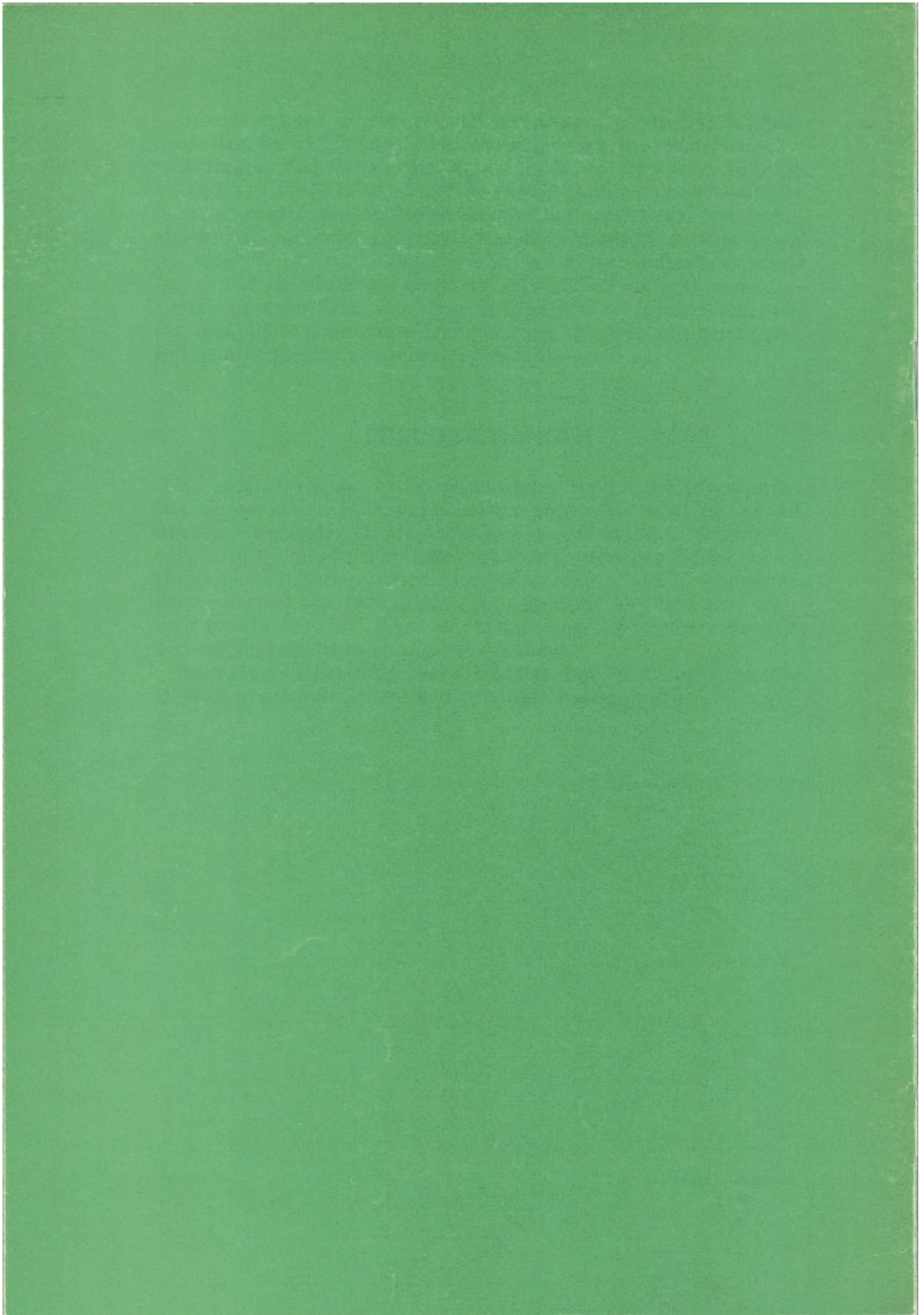
Hovedvægten i ulandsarbejdet bør lægges på større, samlede projekter, herunder uddannelsesmæssige og erhvervsmæssige investeringer. Ved fællesnordiske projekter er det i flere tilfælde lykkedes at skabe betydningsfulde medicinske og undervisningsmæssige centre. Denne nordiske linje bør fastholdes. Nye industrielle virksomheder i udviklingslandene giver beskæftigelse og gør gradvis folkene industrieguede, og ved den indtægt, de skaffer, sætter de staterne i stand til selv at løse flere af deres nationale opgaver. Det giver dem en følelse af selvhjulpethed, som får dem til at fornemme fremgang og stigende uafhængighed. Det samme gælder uddannelsesprogrammer.

FORUDSÆTNINGEN

Til sidst, fordi det er forudsætningen for alt det foregående: Det konservative Folkeparti lægger afgørende vægt på, at det danske erhvervsliv får de bedst mulige vilkår, fordi erhvervslivets initiativ, produktion og eksport er grundlaget for en høj og stabil beskæftigelse og dermed for skabelsen af alle de indtægter, der er nødvendige for, at også det offentlige kan løse sine store og stigende opgaver. Uden et produktions- og konkurrencedygtigt erhvervsliv ville fremgangen ophøre.

Stigningen i det offentliges udgifter bør nedbringes, så den ikke er procentvis større end produktionsstigningen.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk